

Tantárgyi program és követelmények

A tantárgy kódja:	<i>EMNXXXH1009, EMLXXXH1008</i>
A tantárgy megnevezése:	<i>Nemzetközi természetvédelmi jog</i>
A tantárgy felelőse:	<i>Dr. Nagy Dániel</i>
A tantárgy felelős szervezet neve (kódja):	<i>EVGI</i>

A tantárgy előadója:	Dr. Nagy Dániel
A tantárgy előkövetelménye:	
A tantárgy követelménye:	vizsga
A tantárgy kreditértéke:	3
A tantárgy tanóra száma (ea/gyak/lab):	heti:1 + 2 féléves: 9 + 3
A tantárgy típusa:	kötelező
A tantárgy ajánlott tanterv szerinti félévszáma:	1

I/1. A tantárgy oktatásának célja:

A tárgy oktatásának célja a nemzetközi természetvédelem jogi szabályzásának megismertetése a hallgatókkal. A szakjogon belül a tárgy struktúráját az EU szabályozás, a nemzetköz szerződések jogi mechanizmusa és a nemzetközi magánjog szabályai képezik. Globalizálódó világunkban a felmerülő problémák kezelése nem oldható meg országos szinten, hanem ehhez a nemzetközi környezet és elvárások, kötelezettségek magas szintű ismerete is szükséges. Ezen tényezők fontosságát Magyarország EU tagsága csak tovább fokozza, mivel számos példa igazolja, hogy az Európai Unió jogszabályok és szabályozás mechanizmusok ismeretének hiánya súlyos konfliktusokat okozhat. Nyilvánvaló mindenki számára, hogy ezen tendenciák jelentősége a jövőben továbbra is fokozódni fog, ami mindenképpen igényli a hallgatók ismereteinek minél szélesebb körű megalapozását. Ugyanakkor a nemzetközi jog fontos ismérve a nagyfokú tradicionalitás, a szokásjogok továbbélése, az országok függetlenségének hangsúlyozása, az államfelelősség bonyolult kérdésköre, ami szintén a témakör minél részletesebb megismerését igényli.

II.1. A tantárgy szakmai tartalma és ütemezése:

Tananyagrészt / témakör	Óraszám
A nemzetközi jog alapfogalmai, jogforrásai. A nemzetközi jog és belső jog viszonya. Az államok kialakulása, megszűnése, szerepe és helyzete a nemzetköz jogban. Az egyén helyzete. Az emberi jogok, önrendelkezési jog. Beavatkozás és be nem avatkozás, belügyek. A természetvédelmi jog kialakulása, fejlődése. Közvetett és közvetlen szabályozás.	3
Greenpeace. WWF. Az egyén szerepe a nemzetközi jogban. Állampolgári részvétel, aktivitás. Az állampolgári részvétel jogi keretei. Az állampolgári részvétel alkotmányos alapjai. Az információhoz jutás szabadsága. Az állampolgári részvétel jogon kívüli eszközei. Aarhusi egyezmény.	3
Nemzetközi szervezetek. ENSZ. ENSZ szakosított szervei: pl. FAO - élelmiszerügy és mezőgazdaság, IMO – tengerügy, Meteorológiai Világszervezet. Európa Tanács. Emberi jogok Európai Bírósága. Az Európa tanács természetvédelmi egyezményei	3
Nemzetközi szerződések. A szerződés fogalma és az 1969. évi bécsi egyezmény keletkezése, hatálya. A szerződésekhez fűzött fenntartások. A szerződés alkalmazása, kihatása harmadik államra, a szerződés módosítása vagy megváltoztatása. A szerződések érvénytelenségének, megszűnésének esetei.	3
Az államközi konfliktusok okai, a viták rendezésének diplomáciai módszerei. A nemzetközi intézmények és a viták rendezése. A Nemzetközi Bíróság joghatósága. Nemzetközi természetvédelmi egyezmények. Ellenőrző és végrehajtó mechanizmusok. Államfelelősség	3

Nemzetközi magánjog. Vadon élő állatok kereskedelme. CITES. Egyezmények módosítása és hatályosulása a belső jogban. Joghatóság és alkalmazandó jog nemzetközi magánjogban. A Nemzetközi magánjogi kódex. Bécsi vételi egyezmény	3
EU magánjog. Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása polgári és kereskedelmi ügyekben (Brüsszel I.) Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.) 864/2007/EK rendelet – a szerződésen kívüli kötetmi viszonyokra alkalmazandó jog (Róma II.)	9
Tengerjog. Tengerjogi egyezmények. Tengerjogi esetek.	3
Természetvédelmi jogalkotás az Európai Unióban. A természetvédelmi jogalkotás kezdetei, fejlődése, jelenlegi irányai. Feladatkörök megoszlása az EU és a tagállamok között. Hatáskörök. Főbb területek, áttekintés. Az EU bíróság szerepe a természetvédelmi ügyekben.	3
Fontosabb nemzetközi természetvédelmi jogesetek. Természetvédelmi ügyek a Hágai Nemzetközi Bíróság joggyakorlatában	3
Biodiverzitás. Egyes fajok halászatát, vadászatát korlátozó egyezmények. Bizonyos fajtípusokra vonatkozó Egyezmények – Bonn (1979). Az élőhelyeket védő egyezmények – Ramsar 1971. Egyezmény az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről (Berni Egyezmény). Biológiai sokféleségről szóló egyezmény.	3
A büntetőjog nemzetközi szabályozása. EU elfogatóparancs. Kiadatás, nemzetközi büntetőjogi jogsegély. A büntetőjog területi hatálya. Kettős kriminalizáció.	3

II/2. A tantárgy alkalmazott oktatási módszerei és a hallgatók tevékenységformái:

Szervesen építkező előadás táblás teremben, példák elemzése, a tárgy anyagának más tárgyakhoz való illetve a hétköznapi élethez való kapcsolódása, számítógépes szemléltetés, feladatok megoldása. A megoldási technikák begyakorlása. A hallgatóság részéről: az előadásokon és gyakorlatokon történő aktív részvétel, házi feladatok, internetes keresés, szoftverhasználat.

II/3. Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák:

A hallgatók legyenek tisztában a nemzetközi jogi szabályozás lényegével, a nemzetközi egyezmények hatásmechanizmusával, a nemzetközi egyezmények megkötésének folyamatával és hatályosulásával. Képesek legyenek a nemzetközi elemmel bíró jogügyletek kezelésére, értékelésére, legyenek tisztában a jogérvényesítés módjával, az alkalmazandó nemzeti joggal, a jogválasztás lehetőségével. A tárgy elősegíti a jogkövető magatartás kialakítását, a felelősség felismerését és az egyes jogkövetkezmények súlyát, a jogellenes magatartások esetén

III/1. A tantárgy aláírásának feltételei:

Félévenként legfeljebb 3 gyakorlatról való hiányzás, legfeljebb 3 előadásról való hiányzás, a félévközi dolgozatok mindegyikén a maximális pontszám legalább 20%-ának elérése.

III/2. A tantárgy értékelési módja és ütemezése:

Félévközi dolgozatok alapján megajánlott jegy a szorgalmi időszak végén. Akinek elégtelen a megajánlott jegye vagy nem fogadja azt el, annak a vizsgaidőszakban írásbeli vizsgákon lesz lehetősége javítania. Osztályozás: 40%-tól elégséges (2), 55%-tól közepes (3), 70%-tól jó (4), 85%-tól jeles (5).

IV/1. Kötelező irodalom:

Dr. Oroszi Sándor (1986). A MAGYAR TERMÉSZETVÉDELMELEK KEZDETEI Országos Erdészeti Egyesület.
Kerényi Attila (2003). EURÓPA TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELME – Nemzeti Tankönyvkiadó.
Bándi Gyula (2004). KÖRNYEZETVÉDELMI KÉZIKÖNYV. Közgazdasági És Jogi Kiadó
Kerekes Sándor (szerk.) TERMÉSZETVÉDELMELEK ÉS MEZŐGAZDASÁG. Magyar Tudományos Akadémia, 1999

IV/2. Ajánlott irodalom:

Rakonczay Z. 2009: A természetvédelem története Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 429 pp.
Nemzetközi Környezetvédelmi és természetvédelmi egyezmények. KvVM. 1994.